

de Spørgsmaal, der ere fremkomne for Domstolene. Det har dermed stillet sig saaledes, at medens Domstolene efter den Maade, hvorpaa Loven er affattet, ikke kunde dømme anderledes, end de gjorde, ere de ikke bestomindre — idetmindste efter min Opfattelse — komne til Resultater, der ligge langt borte fra det, der har været tænkt paa ved Lovens Affattelse. Jeg skal tilføje, at netop det Exempel, som ligger nærmest for mig, fordi jeg dengang i en anden Stilling havde med det at gjøre, nemlig det, at der imod Finantsloven blev tilkjendt nogle Embedsmænd, der oppebære en meget betydelig Sædindtægt som en Deel af deres Løn, Ret til alligevel at erholde Sædtillæg, har for mig været et Vidnesbyrd om, at enten maae Rønninglovene affattes med en ganske anderledes Opmærksomhed, end det maaffee hidtil har været Tilfældet, for at forhindre, at det Slags juridiske Fortolkninger tiltrods for den Lovgivning, hvorfra Loven udgaaer, kunne faae Gyldighed i Verden, eller ogsaa maa man finde sig i at betragte Rønninglove fra et noget andet Standpunkt end andre Love, der ellers ordne Forholdet mellem Landets Borgere indbyrdes. — Der er fremsat forskjellige morsomme Bemærkninger betæffende Rang og Titler, som jeg ikke skal gaae ind paa. Jeg finder mig dog foranlediget til at minde de Herrer om, hvad den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) har sagt, at der ere visse og det ikke saa ganske ubetydelige Fordele forbundne med Rang, samt tillige, at der overhovedet dog maaffee ikke ret godt kan tænkes et monarchistisk Samfund, udenat der tillige findes nogen Rang deri. Om end en Herredsfoged kan finde det overensstemmende med god Tone at gaae paa venstre Side af sin Amtmand, eller en Præst paa venstre Side af sin Biskop, følger deraf dog ikke, at en mere almindelig Ordning af disse Forhold overhovedet kan undværes i et saadant Samfund, og det er en Forudsætning, som jeg ikke blot troer er stilkende, men aldeles bestemt fremhævet af mig, at det vil være nødvendigt, naar den tilfældige Rang affaffes, da at søge at ordne dette Forhold gjennem en Embedsranng. — Det, som ligger

mig væsentligst paa Hjerte, er Spørgsmaalet om Vedtagelsen af Forslaget under Nr. 3. Jeg for mit Bedkommende vil søge paa ethvert Stadium at fjerne de Hindringer, der maatte vise sig for Lovens Gjennemførelse, og derfor bad jeg igjen om Ordet, for at tale imod dette Forslag. Jeg kan ikke erkjende Rigtigheden af, hvad den ærede Forslagsstiller bemærkede imod det af mig Anførte. Jeg har selvsølgelig ikke kunnet være saa ufornuftig at sige, at Rigsdagen ikke havde Ret til at forandre Rønningloven. Den har naturligvis ganske afgjort Ret dertil, men det er jo heller ikke det, som der her er Spørgsmaal om. Det, hvorefter der er Spørgsmaal, er jo, hvorvidt Rigsdagen handler billigt og rigtig overfor Embedsmændene og overfor sig selv, naar man ved dette Endringsforslag vilde stille de civile Embedsmænd under ganske andre Forhold end de militaire, og det ærede Medlem har ikke Ret, naar han siger, at Rønningerne for Armeen er noget ganske Andet end Rønningerne for Civile. Ret, de have været underkastede ganske de samme Betingelser hidtil, idet Loven af 11te Mai 1866 gjaldt baade for militaire og civile Embedsmænd (Afbrydelse). Sa det er netop det Samme, som man har flaaet fast for alle militaire og civil-militaire Embedsmænd, det har man gjort og det har man benyttet som Udgangspunkt. Nu forlanger jeg slet ikke Andet end dette: Bliv i dette Spor, men stil ikke Betingelserne for de civile Embedsmænd — der i mange Retninger og navnlig overfor Avancementsforhold ere uheldigere stillede end de militaire — anderledes end for de militaire eller civil-militaire Embedsmænd. Det er dette, jeg heder de ærede Herrer overveie, forinden de stemme for Forslaget under Nr. 3.

J. A. Hansen: Den ærede Minister har dog stillet dem forskjelligt i sit Forslag, idet jo efter hans Forslag flere af de civile Embedsmænd, der have haft Sædtillæg, faae en mindre Indtægt, og han er altsaa selv gaaet foran med Hensyn til at vise, at dette er Noget, som ogsaa han finder at være forsvaret. Jeg skal imidlertid ikke komme tilbage derpaa. Hvad angaaer det andet Spørgs-